

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg.

This document is available in Welsh as well as English.

Cyfarfod: Bwrdd Plismona
Lleoliad: Ystafell Gynadledda
SCHTh
Dyddiad: 16 Hydref
Amser: 09:00 – 11:15

<u>Aelodau:</u>	Dafydd Llywelyn, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu (CHTh) Carys Morgans, Pennaeth Staff, SCHTh (PS) Beverley Peatling, Prif Swyddog Ariannol (PSA)
<u>Hefyd yn Bresennol:</u>	Y Dirprwy Brif Gwnstabl Darren Davies (DBG) Edwin Harries, Cyfarwyddwr Cyllid (CC) Claire Bryant, Ymgynghorydd Polisi a Sicrwydd (CB) Jayne Butler, Swyddog Staff, HDP (JB) Mair Harries (MH)
<u>Ymddiheuriadau:</u>	Y Prif Gwnstabl Mark Collins (PG)

CRYNODEB O'R CAMAU GWEITHREDU O GYFARFOD 18/09/2018

Rhif y Cam Gweithredu	Crynodeb o'r Cam Gweithredu	Diweddariad Ynghylch Cynnydd
PB 2340	Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio 2018/19 a ddilyswyd i ymddangos ar agenda'r BP ar gyfer 16 Hydref.	Yn parhau
PB 2341	Cyflwyno'r Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2019/20 mewn cyfarfod o'r BP.	Yn parhau – I'w gyflwyno ar 20 Tachwedd
PB 2342	Rhoi datganiad safbwynt ar Wyliau Blynyddol yr Heddlu i SCHTh.	Rhyddhawyd
PB 2343	Diweddariad AD misol i roi mwy o gyd-destun mewn perthynas â niferoedd swyddogion, gan gynnwys niferoedd staff yr heddlu. Tueddiadau o gwmpas y gweithlu, rhagfynegiadau, hanesyddol, wedi'u halinio â chyllid.	Cwblhawyd
PB 2344	CHTh, y PSA, y PG a'r CC i drafod dewisiadau ar gyfer ariannu'r cynllun gadael gwirfoddol y tu allan i'r Bwrdd Plismona.	Cwblhawyd
PB 2345	SCHTh i ymateb mewn perthynas â'i benderfyniad ynglŷn â'r cynllun ailhyfforddi gyrywyr NDORS.	Yn parhau

PENDERFYNIADAU'N CODI O GYFARFOD 18/09/2018

Rhif y cam gweithredu	Crynodeb o'r cam gweithredu	I'w symud yn ei flaen gan
PB T2 80		

2. Cofnodion Cyfarfodydd Blaenorol

PB 2332 – *Yr Heddlu i roi Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio 2018/19 i SCHTh* – Dywedodd y DBG ei fod wedi gofyn am ddiweddariad ynghylch datblygiad y cynllun gan Gyfarwyddwr Cynorthwyol yr Adran Gwasanaethau Pobl, Steve Cadenne. Nodwyd y byddai'r Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2019/20 ar gael i'r Bwrdd ei dderbyn yn hwyr fis Tachwedd 2018.

Cam Gweithredu – Rhoi diweddariad ar y Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2018/19 gyda chyflwyniad gan yr adran AD yn y Bwrdd Plismona ar 23 Hydref 2018.

Cam Gweithredu – Cyflwyno'r Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2019/20 yng nghyfarfod y Bwrdd Plismona ar 20 Tachwedd.

PB 2334 – *Yr Heddlu i roi dyddiadau cyfarfodydd rhwng y PG a Catrin Evans, Cyfarwyddwr Swyddfa Annibynnol Cwynion yr Heddlu, i SCHTh*– Yn dilyn sgwrs gyda chynrychiolydd o Swyddfa Annibynnol Cwynion yr Heddlu, gofynnodd y CHTh am gael bod yn bresennol mewn cyfarfodydd perfformiad rhwng yr Heddlu a Swyddfa Annibynnol Ymddygiad yr Heddlu.

3. Diweddariad y Prif Gwnstabl**Diweddariadau Gweithredol**

Rhoddodd y DBG wybod i'r Bwrdd am nifer o ddigwyddiadau, gan gynnwys 5 ymosodiad ar swyddogion heddlu ers cyfarfod diwethaf y Bwrdd Plismona. Hefyd, rhoddodd wybod i'r Bwrdd y byddai cwest mewn perthynas â'r digwyddiad yn Llangamarch, Powys, fis Hydref 2017 yn cychwyn ar 22 Hydref 2018.

Rhoddodd y DBG wybod i'r Bwrdd am waith rhagweithiol parhaus gan swyddogion ar sawl ymgyrch, gan gynnwys Ulysses, ymgyrch gyffuriau. Cafwyd trafodaeth ynglŷn â'r ffordd orau o roi gwybod i'r cyhoedd am straeon newyddion da sy'n deillio o'r fath ymgyrchoedd. Trafododd y CHTh a'r DBG gylchlythyr misol y gellir ei anfon at gynghorwyr o bob sir sy'n cynnwys gwybodaeth am waith da parhaus gan HDP.

Diweddarodd y DBG y Bwrdd am waith parhaus yn dilyn llifogydd yn yr ardal heddlu, yn arbennig tref Caerfyrddin. Canmolodd y DBG waith PC 59 Peter

Williams yn ystod digwyddiad angheuol yng Nghwmduad lle'r achubwyd defnyddiwr y ffyrdd o'r afon. Trafododd y Bwrdd y galw mawr ar yr Heddlu yn ystod y llifogydd, gyda'r CHTH yn holi am yr elfen argyfyngau sifil a'r posibilrwydd o adfer costau drwy Lywodraeth Cymru.

Cam Gweithredu – SCHTh i ddrafftio llythyr gan y CHTH i'r Prif Weinidog a Gweinidog Cabinet Cymru yn tynnu sylw at ymdrechion a gwaith da HDP, partneriaid a staff gweithredol yn ystod y llifogydd.

Rhoddodd y DBG wybod i'r Bwrdd am gyllid sydd ar gael yn awr gan y Swyddfa Gartref ar gyfer cydlyniant heddlu mewn perthynas ag Ymgyrch Amos (gadael yr UE). Trafodwyd cynnig ar y cyd ar draws y 4 heddlu yng Nghymru ar gyfer rhannu arolygydd/prif arolygydd rhwng Gogledd Cymru a Dyfed-Powys, a De Cymru a Gwent.

Diweddariadau Sefydliadol

Hysbysodd y DBG y Bwrdd y byddai Wendy Williams, Arolygydd Heddluoedd Ei Mawrhydi, yn ymweld â'r Heddlu ddydd Iau 18 Hydref ar gyfer y sesiwn wybodaeth strategol a fyddai'n gweld cychwyn arolygu'r heddlu. Dywedodd y DBG fod arolwg staff wedi cau yn ddiweddar, a bod 60% o'r gweithlu wedi ymateb iddo. Mae hyn yn well o lawer na'r nifer sydd wedi cwblhau arolygon staff blaenorol. Mae'r wybodaeth yn cael ei dadansoddi ar hyn o bryd, a bydd canfyddiadau'n cael eu cyflwyno maes o law.

4. Diweddariad CHTH

Lleol

Diweddarodd y CHTH y Bwrdd ynglŷn â'i ymrwymïadau lleol, gan gynnwys ymweliad â Chlwb Rotari Crucywel, cyfarfod Grŵp Plismona Cymru Gyfan yn Llandrindod, a digwyddiad Mis Hanes Pobl Dduon ym Mhrifysgol Aberystwyth a ariannwyd gan SCHTh, ond heb fod yn gyfyngedig i hynny.

Cenedlaethol

Diweddarodd y CHTH y Bwrdd ar ei ymrwymïadau cenedlaethol, gan gynnwys cyfarfod gyda Stephen Carr (Llywodraeth Cymru). Ar hyn o bryd, mae swydd y Bnr Carr yn cael ei hariannu ar y cyd rhwng y pedwar heddlu yng Nghymru ac asiantaeth llywodraeth leol Llywodraeth Cymru er mwyn adfywio gwaith diogelwch cymunedol mewn partneriaeth â Chomisiynwyr Heddlu a Throseddau yng Nghymru. Awgrymodd y CHTH y gallai'r swydd a chyfarfodydd dilynol arwain at berthynas fwy ystyrlon gyda Llywodraeth Cymru.

5. Pwnc y Mis: Y Defnydd o Rym (Claire Bryant)

Cyflwynodd CB yr adroddiad, gan dynnu sylw at ganfyddiadau allweddol. Diolchodd CB i holl swyddogion ac aelodau staff HDP a oedd wedi cyfrannu at yr adolygiad, gyda'r CHTH hefyd yn pwysleisio cymorth allweddol yr Uwch-arolygydd Craig Templeton. Er na ddaethpwyd o hyd i unrhyw feysydd pryder

arwyddocaol yn yr adroddiad, nododd CB ddiffygion o ran cofnodi a goruchwylio'r defnydd o rym gan swyddogion, a arweiniodd at SCHTh yn methu â dod i gasgliad pendant fod grym yn cael ei ddefnyddio'n gyson, yn anhepgorol ac yn gymesur. Cafwyd trafodaeth mewn perthynas â chofnodi a goruchwylio, a oedd yn ymddangos fel problem gyffredin ar draws systemau eraill. Mynegodd y DBG ei rwystredigaeth fod hwn dal yn faes sy'n destun pryder er waetha'r ffaith bod swyddogion wedi cael eu hatgoffa droeon am y gofynion. Pwysleisiodd y CHTh ei awydd i ddatblygu darnau o waith tebyg ar gyfer SCHTh er mwyn cefnogi'r Heddlu mewn modd ystyrllon. Byddai ymarfer craffu dwys nesaf SCHTh yn cychwyn fis Tachwedd 2018, a byddai'n canolbwyntio ar y ffordd mae'r heddlu'n mynd i'r afael â'r defnydd anghyfreithlon o gyffuriau.

Cam Gweithredu: Yr Heddlu i ymateb gyda'u gweithredoedd arfaethedig ar gyfer mynd i'r afael â'r argymhellion o fewn yr adroddiad craffu dwys ar y defnydd o rym erbyn 30 Hydref.

6. Eitemau Sefydlog

a) Rheoli Risg

Roedd y CHTh yn falch bod y peryglon yn derbyn sylw a bod diweddariadau'n cael eu rhoi'n rheolaidd mewn cyfarfodydd Bwrdd Plismona, fodd bynnag, mynegodd bryder fod perygl o gwmpas cofnodi data trosedd yn cael ei ystyried yn rhy optimistaidd gan HDP.

Cafwyd trafodaeth ynghylch cadernid yn unol â materion pensiwn. Dywedodd y PSA y byddai'r rhain yn cael eu trafod yn fanylach mewn cyfarfod o'r Cyd-fwrdd Asedau'r wythnos nesaf. Cafwyd trafodaeth fer mewn perthynas â gadael yr UE, er, teimlwyd nad oedd modd gwneud paratodau penodol gan fod gormod o aneglurder o ran y sefyllfa ar hyn o bryd. Cytunodd y Bwrdd y dylid ystyried gosod gadael yr UE ar Gofrestr Risg yr Heddlu.

Cafwyd trafodaeth mewn perthynas â'r Adroddiad Eithriad, gyda'r Bwrdd yn cytuno bod angen adolygu'r perygl o ran cyllid oherwydd amgylchiadau pensiynau.

b) Toriadau Data

Ni chyflwynwyd unrhyw doriadau data i'r Bwrdd Plismona.

7. Materion i'w trafod

a) Ymgynghoriad ynghylch Model Ariannu Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu

Cyflwynodd y CC adroddiad esboniadol a nododd fod galwadau HDP am wasanaeth hofrennydd wedi cynyddu o 69 i 127, gan arwain at gynnydd mewn cost o £118,000.

Cafwyd trafodaeth ynghylch pa un o'r saith model ariannu a awgrymwyd gan Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu fyddai'n well gan HDP ei gefnogi. Trafododd y Bwrdd fanteision ac anfanteision dewis model ariannu a oedd yn cynnwys galwadau gweithredol am wasanaeth, a modelau safonol sy'n cosbi heddluoedd am or-ddefnydd.

Trafododd y Bwrdd safbwyntiau a fynegwyd mewn cyfarfod cenedlaethol o Gymdeithas Prif Weithredwyr Plismona a Throseddu yr oedd y PSA wedi mynd iddo a oedd wedi cwestiynu'r gofyniad strategol i Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu godi trefniadau lleol amgen a defnyddio galluoedd eraill, gan gynnwys dronau. Awgrymodd y DBG fod rhai heddluoedd yn ystyried eu sefyllfaoedd a'u dewisiadau fel rhan o'r ystyriaethau ar gyfer eu Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Symudodd y Bwrdd ymlaen i siarad am waith amrywiol ar y cyd, a nodwyd fod trafodaethau diweddar mewn perthynas â rheolaeth ariannol o'r Cyd-uned Arfau Saethu wedi tynnu sylw at nifer o broblemau â'r model prisio cyfredol. Atgyfnerthwyd angen ar gyfer ymagwedd symlach a oedd yn osgoi biwrocratiaeth, ac ar yr un pryd, yn cydnabod yr angen i wahaniaethu rhwng gweithgarwch arfau saethu digwyddiadau arbennig a 'busnes fel arfer'.

Cyflwynwyd papur yng Ngrŵp Plismona Cymru Gyfan yn awgrymu cynnydd o £1,000,000 ar gyfer yr Uned Troseddau Trefnedig Rhanbarthol /TARIAN ar draws yr heddluoedd o ganlyniad i gollu arian grant trawsnewid, costau TGCh a nifer o bwysau eraill. Nodwyd fod Matt Jukes, Prif Gwnstabl Heddlu De Cymru, wedi gofyn am i waith pellach gael ei gyflawni er mwyn ystyried dewisiadau.

Gofynnodd y CHTh am gatalog o arian a ganiatawyd gan y gronfa drawsnewidiol yn ystod y 5 mlynedd diwethaf, gan gynnwys pa heddluoedd dderbyniodd grantiau, faint oedd y grantiau a beth oedd y canlyniadau. Awgrymodd y DBG a'r CHTh y byddai rhestr fewnol ar gyfer yr heddlu o holl gyfraniadau HDP tuag at gydweithio a grwpiau/cyrff cenedlaethol yn fuddiol.

Cam Gweithredu: Codi'r mater o gydweithio mewn cyfarfod rhwng Tîm Prif Weithredwyr SCHTh ac ASau Cymru ar 4 Rhagfyr.

Cam Gweithredu: Anfon ymatebion ar wahân gan SCHTh a HDP at Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu.

b) Pwyllgor Craffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Powys

Trefnwyd bod yr eitem hwn ar agenda'r wythnos ganlynol.

c) Digwyddiad Troseddau Gwledig ar 8 Tachwedd

Cydnabu'r DBG y digwyddiad gan ddweud bod yr Heddlu eisoes wedi cael gwybod ac y byddai'r Uwch-arolygydd Robyn Mason yn arwain.

CRYNODEB O'R CAMAU GWEITHREDU O GYFARFOD 16/10/2018		
Rhif y Cam Gweithredu	Crynodeb o'r Cam Gweithredu	I'w symud yn ei flaen gan
PB 2346	Rhoi diweddariad ar y Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2018/19 gyda chyflwyniad gan yr adran AD yn y Bwrdd Plismona ar 23 Hydref 2018.	Yr Heddlu
PB 2347	Cyflwyno'r Cynllun Hyfforddi Wedi'i Gostio ar gyfer 2019/20 yng nghyfarfod y Bwrdd Plismona ar 20 Tachwedd.	Yr Heddlu
PB 2348	SCHTh i ddrafftio llythyr gan y CHTh i'r Prif Weinidog a Gweinidog Cabinet Cymru yn tynnu sylw at ymdrechion a gwaith da HDP, partneriaid a staff gweithredol yn ystod y llifogydd.	SCHTh
PB 2349	Yr Heddlu i ymateb gyda'u gweithredoedd arfaethedig ar gyfer mynd i'r afael â'r argymhellion o fewn yr adroddiad craffu dwys ar y defnydd o rym erbyn 30 Hydref.	Yr Heddlu
PB 2350	Codi'r mater o gydweithio mewn cyfarfod rhwng Tîm Prif Weithredwyr SCHTh ac ASau Cymru ar 4 Rhagfyr.	CHTh/PS
PB 2351	Anfon ymatebion ar wahân gan SCHTh a HDP at Wasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu.	CC/PSA